

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudce Štěpána Výborného a soudkyně Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **Ing. J. H., CSc.**, zastoupený JUDr. Jurajem Kozicem, advokátem, sídlem Prvního pluku 320/17, Praha 8 – Karlín, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2024, č. j. KUKHK-37529/UP/2023-10 (KH), o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 11. 12. 2025, č. j. 30 A 30/2024-180,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Městský úřad Vrchlabí (dále jen „stavební úřad“) rozhodnutím ze dne 18. 9. 2023, č. j. MUVR/34920/2023/JIRTE, sp. zn. Výst. 14518/2013/Ji, nařídil žalobci odstranění stavby „*Srub na pozemku parc.č. X v katastrálním území S.*“ (dále jen „stavba“).

[2] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu. Žalovaný konstatoval, že stavební úřad nebyl povinen před vydáním prvostupňového rozhodnutí opětovně přerušit řízení o odstranění stavby a vést

další řízení o jejím dodatečném povolení. Stěžovatel sice podal dne 31. 8. 2023 třetí blanketní žádost o dodatečné povolení stavby, avšak bez doložení povinných příloh či uvedení jakéhokoli argumentu nebo nových skutečností, které by odůvodnily zahájení nového řízení o dodatečném povolení stavby.

[3] Žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného zamítl Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 21. 8. 2024, č. j. 30 A 30/2024-132.

[4] Ke kasační stížnosti žalobce Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 18. 9. 2025, č. j. 1 As 219/2024-134, rozsudek krajského soudu zrušil pro částečnou nepřezkoumatelnost a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Krajskému soudu vytkl, že pominul žalobní bod, dle něhož stavební úřad žalobce řádně a konkrétně nepoučil o možnosti podání žádosti o dodatečné povolení stavby. Krajský soud nevypořádal rovněž část žalobní argumentace týkající se kontrolní prohlídky uskutečněné dne 19. 8. 2013, a to námitky zpochybňující její průběh a rozsah. Ve zbytku kasačním námitkám nepřisvědčil. Nejvyšší správní soud rozhodnutí žalovaného a stavebního úřadu nepovažoval za nepřezkoumatelná. Krajský soud rovněž nepochybil, neprovedl-li žalobcem navrhované důkazy. Stavební úřad pak nepostupoval v rozporu se zákonem, nepřerušil-li řízení podle § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu, přestože žalobce podal novou žádost o dodatečné povolení stavby. Nejvyšší správní soud uznal, že na povahu lhůty k podání žádosti o dodatečné stavební povolení dle § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), byly v judikatuře Nejvyššího správního soudu vysloveny rozdílné právní názory. V projednávané věci ovšem žalovaný ani krajský soud nepřerušeni řízení nezdůvodnily toliko tím, že stavební úřad nebyl povinen řízení přerušit, protože třicetidenní lhůta podle § 129 odst. 2 stavebního zákona propadla, nýbrž odkázaly ke zjevně obstrukčnímu charakteru třetí stěžovatelovy žádosti o dodatečné povolení stavby. Nejvyšší správní soud přisvědčil krajskému soudu, že třetí stěžovatelova žádost o dodatečné povolení stavby nebyla oproti předchozí žádosti odůvodněna žádnými novými relevantními skutečnostmi, jež by mohly vést k jinému výsledku řízení. Poukázal také na sled událostí a stěžovatelových právních úkonů.

[5] Po vrácení věci krajský soud shora označeným rozsudkem žalobu opět zamítl. Krajský soud setrval na argumentaci k žalobním bodům, které již dříve shledal nedůvodnými. Dále krajský soud konstatoval, že žádné správní řízení, jehož by byl žalobce účastníkem, při provádění kontrolní prohlídky dne 19. 8. 2013 neprobíhalo. Sporná prohlídka byla provedena k prošetření tvrzení obsažených v podnětu správy Krkonošského národního parku (dále jen „KRNAP“) ze dne 14. 8. 2013, a to před samotným zahájením řízení o odstranění stavby. Skutečnost, že o „kontrolní prohlídce“ ze dne 19. 8. 2013 neexistuje protokol a součástí správního spisu není fotodokumentace, nemůže vést k závěru, že rozhodnutí o odstranění stavby je nezákonné. Daný postup nezasáhl do veřejných subjektivních práv žalobce, o těch bylo rozhodováno v řízení o dodatečném povolení stavby a v řízení o jejím odstranění. Žalobce mohl náležitě hájit svá práva, a to při ústním jednání konaném dne 22. 8. 2013 či během kontrolní prohlídky dne 9. 8. 2023. Krajský soud shrnul, že kontrolní prohlídka byla provedena v rámci neformálního postupu zkoumání podnětu, nikoli v průběhu správního řízení, jehož by byl žalobce účastníkem. Tvrzení o vstupu kontrolující osoby na žalobcův pozemek považoval krajský soud za domněnky.

pokračování

II. Důvody kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) ve shodě s předchozí kasační stížností namítá nepřerušení řízení o odstranění stavby z důvodu podání další žádosti o dodatečné povolení stavby. Krajský soud chybně posoudil, že se v případě § 129 odst. 2 stavebního zákona jedná o lhůtu propadnou. Stěžovatel přednáší obsáhlou polemiku se závěry napadeného rozsudku. Stěžovatel nesouhlasí se závěry prvního kasačního rozsudku, že správní orgány nezaložily svá rozhodnutí na propadnosti lhůty dle § 129 odst. 2 stavebního zákona, ale na zjevně obstrukčním charakteru žádosti o dodatečné povolení stavby. Tento závěr považuje za nesprávný a překvapivý.

[7] Ve druhém kasačním bodě stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Krajský soud pominul jím nově vznesenou argumentaci ohledně údajného obstrukčního charakteru třetí žádosti o dodatečné povolení stavby, především nezohlednil jeho vyjádření při ústním jednání. Odůvodnění žalobní námitky o nepřerušení řízení o odstranění stavby je *de facto* zcela identické s odůvodněním prvního rozsudku. Stejně tak se stavební úřad a žalovaný nezbývali tím, zda bylo namíste z důvodu podání třetí žádosti o dodatečné povolení stavby přerušit řízení o odstranění stavby. Nepřezkoumatelnost správních rozhodnutí krajský soud posoudil nedostatečně.

[8] V posledním kasačním bodu stěžovatel namítá nezákonnost kontrolní prohlídky konané dne 19. 8. 2013. Krajský soud nezohlednil, že sám žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že tato kontrolní prohlídka byla provedena v souladu s § 132 a § 133 odst. 1 stavebního zákona, tj. sám žalovaný přiznal, že se v daném případě řídil těmito zákonnými ustanovení. Stěžovatel tedy měl mít právo se kontrolní prohlídce zúčastnit. Stavební úřad minimálně měl stěžovatele o vstupu na jeho pozemek informovat. Sám stavební úřad přitom přiznal (v oznámení o zahájení řízení o odstranění stavby ze dne 22. 8. 2013 a především v protokolu ze dne 20. 9. 2013), že kontrolní prohlídku vykonal dne 19. 8. 2013 na pozemku stěžovatele. Argumentace krajského soudu není pravdivá. Navíc i krajský soud uvádí, že stavební úřad vykonal danou kontrolní prohlídku na pozemku stěžovatele, takže jeho rozsudek je vnitřně rozporný. Stěžovatel doplňuje, že z informací zjištěných v rámci kontrolní prohlídky stavební úřad následně vycházel.

[9] Stěžovatel v závěru kasační stížnosti konstatuje, že proti stavbě vznáší námitky pouze KRNAP. Chrástal polní se v dané oblasti již roky nevyskytuje. Stěžovatel by rád požádal o další šanci, jak věci napravit a danou stavbu dodatečně zlegalizovat.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že na výroku i odůvodnění svého rozhodnutí trvá, rozhodnutí považuje za zákonné a věcně správné. Kasační stížnost navrhuje zamítnout.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, respektive zda veškeré stížnostní námitky jsou přípustné a věcně projednatelné.

[12] Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

[13] Ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je nutno v souladu s ustálenou judikaturou interpretovat tak, že brání Nejvyššímu správnímu soudu, aby se v řízení o opakované kasační stížnosti za nezměněného skutkového a právního stavu vyjadřoval k námitkám, které již dříve posoudil, neboť dříve vysloveným závěrem předchozího rozsudku je v dané věci vázán. V opakované kasační stížnosti může účastník řízení napadnout jediné nesprávnou realizaci závazného právního názoru či pokynu a závěry z ní vyplývající, případně zpochybnit otázky, které nemohly být předmětem první kasační stížnosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009-165, č. 2365/2011 Sb. NSS, bod 28). Nejvyšší správní soud se tak nemůže znovu věcně zabývat námitkami stěžovatele, které již jednou vyslovené právní závěry zpochybňují; opakovaný přezkum by postrádal smysl. O překonání kasačně závazného právního názoru nelze usilovat ani předložením věci rozšířenému senátu (usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 2. 2022, č. j. 1 As 16/2021-50, č. 4321/2022 Sb. NSS, bod 38 a judikatura tam citovaná).

[14] Ústavní soud se problematikou nepřipustnosti kasační stížnosti dle zmíněného zákonného ustanovení ve své judikatuře také zabýval (viz za všechny nálezy ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05 (N 119/37 SbNU 519), přičemž konstatoval, že § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. sám o sobě „*prima facie* žádné rysy protiústavnosti nevykazuje“. Dále poukázal na to, že smyslem a účelem zákonem založené nepřipustnosti kasační stížnosti v tomto případě „*je nepochybně skutečně to, aby Nejvyšší správní soud se znovu nemusel zabývat věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor na výklad hmotného práva závazný pro nižší soud vyslovil, a to v situaci, kdy se nižší soud tímto právním názorem řídil. Podrobit takovéto rozhodnutí novému přezkumu v rámci řízení o kasační stížnosti by bylo zcela nesmyslné, neboť ve svých důsledcích by v případě připuštění nového přezkumu mohly nastat toliko dvě možné situace. Buď by totiž kasační soud setrval na svém původním právním názoru (takže by věcné projednání kasační stížnosti nemělo pro stěžovatele naprosto žádný význam), nebo by vyslovil právní názor jiný (takže by postupně rozličnými právními názory zcela rozvrátil právní jistotu a popřel princip předvídatelnosti soudních rozhodnutí).*“

[15] Nejvyšší správní soud v předchozím rozsudku č. j. 1 As 219/2024-134 zrušil rozsudek krajského soudu pro částečnou nepřezkoumatelnost, protože krajský soud pominul některé žalobní body vypořádat. K těm žalobním bodům, ke kterým se krajský soud přezkoumatelně v prvním rozsudku vyjádřil, Nejvyšší správní soud vyslovil jasné právní názory. Takto především posoudil, zda bylo namístě přerušit řízení o odstranění stavby z důvodu stěžovatelovy nové (třetí) žádosti o dodatečné povolení stavby. Nejvyšší správní soud jednoznačně shrnul (bod 37), že „*stěžovatel podal třetí žádost o dodatečné povolení stavby bez zjevné snahy docílit vydání rozhodnutí, neboť si musel být vědom, že jeho druhá žádost o povolení stavby byla stavebním úřadem i žalovaným zamítnuta (jejich rozhodnutí byla následně potvrzena soudy). Nejvyšší správní soud proto přisvědčuje žalovanému i krajskému soudu, že účelem podání třetí žádosti byla pouze snaha pozdržet vydání rozhodnutí o odstranění stavby. V této situaci nebylo důvodné, aby stavební úřad řízení přerušil, naopak mohl v řízení pokračovat a vydat rozhodnutí o odstranění stavby.*“

pokračování

[16] Stěžovatel v kasační stížnosti obsáhle sporuje důvody, pro které Nejvyšší správní soud již v rozsudku č. j. 1 As 219/2024-134 nepřisvědčil tehdy uplatněné kasační argumentaci. Opětovně a setrvale namítá vadu spočívající v nepřerušení řízení o odstranění stavby z důvodu podání třetí žádosti o dodatečné povolení stavby. Tyto kasační námitky se však vztahují k otázkám posouzeným v předchozím zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu. Jsou proto nepřipustné a Nejvyšší správní soud se jimi nemůže zabývat. Krajský soud tehdy vyslovené závěry respektoval, což ani stěžovatel nezpochybňuje. Stěžovatel v této souvislosti nemůže úspěšně namítat ani nepřezkoumatelnost nyní napadeného rozsudku z důvodu nevypořádání nově vznesené argumentace proti závěru o obstrukčním charakteru třetí žádosti o dodatečné povolení stavby. Také krajský soud byl při novém projednání věci vázán právními názory vyslovenými v kasačním rozsudku. Jakákoli stěžovatelova polemika s nimi nemohla být úspěšná. Setrval-li krajský soud na dříve vyřčených závěrech a odkázal-li na rozsudek č. j. 1 As 219/2024-134, vypořádal žalobní argumentaci v nyní napadeném rozsudku přezkoumatelně. Nejvyšší správní soud pouze okrajem uvádí, že závěr o účelovosti třetí žádosti o dodatečné povolení stavby vyřčený v kasačním rozsudku nemohl být pro stěžovatele překvapivý, neboť jej artikuloval již žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí (viz s. 7).

[17] Stěžovatel dále namítá nepřezkoumatelnost žalobou napadených správních rozhodnutí. Odůvodněním nepřerušení řízení o odstranění stavby v žalobou napadených rozhodnutích se Nejvyšší správní soud v předchozím zrušujícím rozsudku také zabýval a neshledal ji důvodnou (viz body 24 až 26). Tato námitka je proto také nepřipustná.

[18] Kasační stížnost proti druhému (a dalšímu) rozsudku krajského soudu není obecně nepřipustná v té části argumentace, k níž Nejvyšší správní soud v kasačním rozsudku nevyslovil věcné závěry, nýbrž zrušil předchozí rozhodnutí krajského soudu pro nepřezkoumatelnost nebo jiné procesní pochybení. V projednávané věci jsou proto přípustné kasační námitky vztahující se k tvrzené nezákonnosti kontrolní prohlídky konané dne 19. 8. 2013.

[19] Stěžovatel namítá, že pracovníci úřadu bez jeho souhlasu a vědomí vstoupili během sporné prohlídky na pozemek stavby, o kontrole nepořídili protokol, údajně pořízené fotografie nebyly založeny do spisu a stěžovatel nebyl k této kontrole přizván ani o ní nebyl informován.

[20] Nejvyšší správní soud k těmto námitkám především předesílá, že ne každá procesní vada má vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, takže ne každé pochybení správního orgánu má vést ke zrušení napadeného správního rozhodnutí pro vady řízení. Uvedené s účinností od 1. 1. 2024 výslovně stanoví § 75 odst. 3 s. ř. s., přičemž toto ustanovení pouze potvrzuje ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 4. 6. 2003, č. j. 6 A 12/2001-51, č. 23/2003 Sb. NSS). Pochybení stavebního úřadu spojená s kontrolní prohlídkou ze dne 19. 8. 2013 tedy mohla vést ke zrušení žalobou napadených rozhodnutí pouze tehdy, ovlivnila-li jejich zákonnost, popřípadě správnost. Nic takového ovšem Nejvyšší správní soud neshledal. Stavební úřad v průběhu řízení shromáždil dostatek podkladů pro vyslovené skutkové závěry. Stav na místě stavby, který byl předmětem kontrolní prohlídky dne 19. 8. 2013, stavební úřad ověřil při ústním jednání,

kteřé se konalo dne 20. 9. 2013, a také při kontrolní prohlídce realizované dne 9. 8. 2023. Z ní byl pořízen protokol, jehož součástí je i 10 fotografií stavby. V průběhu řízení tak stavební úřad dostatečně zjistil skutkový stav, na jehož základě věc právně posoudil. Nelze tvrdit, že stavební úřad a žalovaný vycházeli toliko ze skutkových zjištění učiněných v průběhu sporné kontrolní prohlídky. Krajský soud také důvodně konstatoval, že stěžovateli nebylo upřeno jeho právo vznést námitky proti kontrolním zjištěním stavebního úřadu. Stěžovatel se k věci mohl opakovaně vyjádřit, čehož využil.

[21] Stěžovatelovy námitky neoprávněného a neohlášeného vstupu stavebního úřadu na pozemek stavby při kontrolní prohlídce dne 19. 8. 2013, jakož i nepřítomnosti stěžovatele u kontrolní prohlídky, tak nejsou důvodné.

[22] K námitce nepořízení protokolu z kontrolní prohlídky a nezačlenění pořízené fotodokumentace do spisového materiálu Nejvyšší správní soud uvádí, že „*správní spis tvoří všechny dokumenty týkající se téže věci. Toto pravidlo se neuplatní pouze tehdy, stanoví-li zákon jinak. Je to ostatně i logické, ve spisu musí zůstat vše, co svědčí o úkonech správního orgánu a účastníků řízení, neboť jde o materiální ‚stopu‘ postupu řízení*“ (rozsudek ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009-541, č. 2119/2010 Sb. NSS, bod 81). V rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 8 As 236/2016-51 (bod 14), dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že součástí správního spisu musí být též dokumenty obdržené či vytvořené ve fázi předcházející zahájení správního řízení: „*Postup žalovaného, který podklady opatřené před zahájením správního řízení vedl v samostatném tzv. podnětovém spise, byl správný pouze do okamžiku zahájení správního řízení. Poté, kdy žalovaný dospěl k závěru, že je nezbytné správní řízení zahájit, a také tak učinil, měl i nadále pokračovat ve vedení již založeného spisu, případně učinit podnětový spis součástí správního spisu, založeného při zahájení správního řízení.*“ Nejvyšší správní soud nepopírá tvrzení krajského soudu, že sporná kontrolní prohlídka proběhla před zahájením řízení o odstranění stavby, resp. že byla uskutečněna k prošetření tvrzení obsažených v podnětu správy KRNPAP ze dne 14. 8. 2013. Uvedené však nic nemění na skutečnosti, že stavební úřad měl poznatky, které získal během sporné kontrolní prohlídky, začlenit do spisového materiálu, obzvláště pokud z nich dále v průběhu řízení vycházel. Nejvyšší správní soud také souhlasí se stěžovatelem, že o provedení kontrolní prohlídky realizované na základě § 133 stavebního zákona měl stavební úřad pořídit protokol, který by obsahoval popis učiněných zjištění. Stavební úřad však následně shromáždil dostatek dalších podkladů pro vyslovení skutkové závěry. Z toho je zřejmé, že postupem stavebního úřadu nemohlo být zasazeno do subjektivních práv stěžovatele takovým způsobem, jež by měl za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.

[23] Nejvyšší správní soud shrnuje, že kasační námitky týkající se kontrolní prohlídky konané dne 19. 8. 2013 neshledal důvodnými.

[24] Stěžovatelova opakovaná argumentace k možnosti stavbu zlegalizovat se májí s předmětem řízení a rozhodnutí přezkoumávaných v této věci (k rozlišování předmětu řízení o dodatečném povolení stavby a řízení o jejím odstranění srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2018, č. j. 9 As 368/2017-48, bod 18). Nejvyšší správní soud přezkoumal okolnosti dodatečného povolení stavby v rozsudku ze dne 13. 5. 2021, č. j. 2 As 183/2020-27, kterým zamítl stěžovatelovu kasační stížnost ve věci rozhodnutí o zamítnutí žádosti o dodatečné povolení stavby. Nejvyšší správní soud

pokračování

připomíná, že stěžovatel stavbu zcela vědomě vybudoval bez patřičného povolení: Již dne 17. 6. 1994 ohlásil stavebnímu úřadu drobnou stavbu týchž rozměrů a vzhledu jako nyní posuzovaná stavba. Pro nesouhlas Správy KRNAP vydal stavební úřad dne 20. 7. 1994 nesouhlas s ohlášením navržené stavby. Stěžovatel přesto v letech 2007 až 2010 přistoupil k realizaci nepovolené stavby. Za této situace, kdy stěžovatel zjevně jednal v rozporu s právními předpisy, nelze jeho postupu přiznat jakoukoli právní ochranu. Možnost dodatečného povolení stavby nebyla stěžovateli upřena, stavba však ani dodatečně povolena nebyla.

IV. Závěr a náklady řízení

[25] Nejvyšší správní soud tedy neshledal námitky stěžovatele důvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[26] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel (žalobce) nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. dubna 2026

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu